

ЗВІТ
про проведення практик студентів
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Педагогічного факультету

у весняному семестрі 2022 / 2023 навчального року

1. Організація практики

1.1. В 2 семестрі 2022 / 2023 навчального року на Педагогічному факультеті для студентів спеціальності «Початкова освіта» освітнього рівня «бакалавр» і «магістр» денної і заочної форм навчання проведено 9 практик, в тому числі 3 навчальних педагогічних, 3 виробничих педагогічних практик, 3 виробничі науково-дослідницькі.

1.2. Навчальні практики проводились на базі

_____ кафедр університету (кабінети, лабораторії, навчальні майстерні),
_____ науково-навчальних центрів,
_____ інших структурних підрозділів університету,
___4___ установ,
_____ навчально-польових майданчиків,
_____ науково-дослідних експедицій;

виробничі педагогічні – на базі

___8___ закладів загальної середньої освіти (школи, ліцеї, гімназії),
_____ закладів дошкільної освіти,
_____ спеціальних закладів освіти для дітей з особливими осв. потребами,
_____ закладів позашкільної освіти,
_____ закладів середньої та вищої освіти;

виробничі – на базі

_____ державних та громадських установ,
_____ соціальних служб,
_____ реабілітаційних закладів та медичних установ,
_____ підприємств державної та приватної форм власності;

виробнича науково-дослідницька практика магістрів – на базі

___1___ кафедр університету,
___2___ закладів вищої освіти України.

1.3. Кадровий склад керівників практики

№ з/п	Вид практики	Курс	Загальна кількість керівників практики від факультету	в тому числі			
				професорів	доцентів	старших викладачів	викладачів (асистентів)

Кафедра початкової освіти
Денна форма навчання
(відповідальні - Тесленко Т.В., Янковська І.М., Лозенко А.П.)

1.	Навчальна педагогічна (один день на тиждень)	2 ПН (22 ПН, 23 ПН)	5	-	3	1	1
2.	Виробнича педагогічна	3 ПН (32 ПН, 33 ПН)	12	1	10	-	1
3.	Виробнича педагогічна	3 ПНМС (2 рн)	4	1	3	-	-
4.	Виробнича. Науково-дослідницька	1 МГПН (1.4 ОПП)	5	1	4	-	-
Всього			26	3	20	1	2

Заочна форма навчання
(відповідальні – Григоренко В.Є., Лозенко А.П., Себало Л.І)

1.	Навчальна педагогічна	2 ЗПШ	2	-	1		1
2.	Навчальна педагогічна	2 ЗПШ_дис	1	-	1		-
3.	Виробнича педагогічна	3 ЗПШ, 3 ЗПШ (Луб) (3.10 р.н.),	4	1	3	-	-

		38 зпшмс_дис (3 р.н, 3 ЗПМС (2 р.н)					
4.	Виробнича науково-дослідницька	1 ЗМГПН (1.4 ОПП)	7	4	2	1	-
5.	Виробнича науково-дослідницька	1 ЗПМГБ (1.10 ОПП), 15 зпмгб, 16 зпмгб (1.10), 19 зпмгб_Луб (1.10), 19 зпмгб_дис (1.10)	7	1	3	1	2
	Всього		21	6	10	2	3

Навчальна педагогічна практика студентів 2 курсу ступеня бакалавра (4 р.н.) (22 ПН, 23 ПН) (один день на тиждень) пройшла згідно графіку проведення практик факультету, настановча і підсумкова конференції пройшли також у визначені наказом терміни в онлайн форматі. Під час настановчої конференції була визначена мета та завдання практики. *Метою* навчальної педагогічної практики було оволодіння професійними вміннями, навичками здійснення спостереження та аналізу організації навчально-виховного процесу початкової школі в умовах НУШ; формування знань про організацію та зміст навчально-виховної роботи в Новій українській школі, про роботу вчителя початкових класів-класовода зі шкільною документацією у закладах загальної середньої освіти; формування фахових компетенцій майбутнього вчителя початкової школи; оволодіння методикою виховної роботи у всій її різноманітності та складності, формування у студентів вмінь психолого-педагогічного спостереження та аналізу освітньо-виховного процесу в Новій українській школі; формування у студентів вмінь психолого-педагогічного спостереження за класним колективом у цілому та аналізувати власні результати педагогічної діяльності та студентів підгрупи.

По закінченні практики було проведено підсумкову конференцію в он-лайн форматі, під час якої студенти поділились враженнями, представили свої презентації, в яких було висвітлено роботу, яку вони проводили впродовж практики в базових школах під час змішаного навчання, розказали про платформи, на яких їм довелось співпрацювати з вчителями та учнями, а також про труднощі, які виникли під час саме дистанційного навчання у школі. Методисти практики поділились своїми враженнями від співпраці зі студентами під час практики студентів під час військового стану.

Навчальна педагогічна практика студентів 2 курсу ступеня бакалавра (4 р.н.) (2 ЗПШ, 2 ЗПШ_дис) пройшла згідно графіку проведення практик факультету, настановча і підсумкова конференції пройшли також у визначені наказом терміни в онлайн форматі. Студенти виконували завдання згідно програми практики, а саме: спостереження і аналіз уроків вчителів, проведення виховних заходів, складання

психолого-педагогічної характеристики колективу класу, виготовлення дидактичного матеріалу для виховних заходів.

Виробнича педагогічна практика студентів денної і заочної форми навчання (3 ПН, 3 ЗПШ, 3 ЗПШ (Луб) (3.10 р.н.), 38 зпшмс_дис (3 р.н, 3 ЗПМС (2 р.н)) розпочалася у визначений термін, студенти проходили практику в базових школах, зазначених у наказі про педагогічну практику, та за місцем працевлаштування. *Метою* виробничої педагогічної практики було опанування студентами умінням аналізувати освітній процес в початковій ланці НУШ і оволодіння уміннями підготовки та проведення уроків, виховних заходів. Студент повинен навчитися застосовувати на практиці отримані в університеті знання з фахових дисциплін.

Проведення настановчої конференції відбулося в онлайні відповідно до зазначених дат в наказі практики. Завдання виробничої педагогічної студентами виконано та завершено своєчасно. Звітна конференція з практики відбулася 22.03.2023. Велику підтримку під час організації практики отримали від наших стейхолдерів. Звітна документація надавалась студентами з урахуванням виду діяльності та можливості її проведення, а саме : 1) Характеристика від керівника практики базової школи (дивитись наказ). 2 .Проходження онлайн практики в ЗЗСО: 1) конспекти проведених уроків та виховних заходів (кількість визначається вчителем класу базової школи (не менше 6); 2) звіт про проходження практики; 3) характеристика на студента практиканта від вчителя базової школи. Проведення звітної конференції відбулося в онлайні, документація здавалась керівникам в електронному вигляді на електронну пошту керівнику, бали за проходження практики виставлялися у відомість, розміщену на корпоративній пошті кафедри.

Виробнича науково-дослідницька практика студентів 1 курсу ступеня магістра (МГПН, 1.4 ОПП) та 1 ЗПМГБ (1.10 ОПП), 15 зпмгб, 16 зпмгб (1.10), 19 зпмгб_Луб (1.10), 19 зпмгб_дис (1.10) була організована у заплановані, згідно графіку, терміни і проведена у дистанційній формі. На настановчій конференції студенти ознайомились із метою, завданнями і програмою, видами роботи та вимогами щодо проходження практики та оцінювання її результатів. На звітній конференції магістранти разом із керівниками практики представили та обговорили результати, яких було досягнуто впродовж її проходження. Студентами було підготовлено презентації, які унаочнили їх досягнення із даного виду практики. Завдяки науково-педагогічній практиці студенти набули науково-дослідницьких професійних компетентностей у різних напрямках та видах роботи викладача закладу вищої освіти.

З метою підготовки студентів до організації роботи закладу вищої педагогічної освіти в умовах дистанційної форми навчання, вони відвідали, здійснили спостереження та аналіз 4 навчальних занять викладачів кафедри (2 лекції і 2 практичних /семінарських занять), проведених в он-лайн режимі, студенти робили порівняльний аналіз сайтів кафедр початкової освіти педагогічних університетів України.

Деякі форми роботи магістрів із викладачами, які раніше реалізовувались в оф-лайн формі, були переформатовані в он-лайн. Наприклад, ознайомлення студентів з навчально-методичною роботою кафедри та її викладачів.

Також, в он-лайн форматі директором бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова, д.п.н. Савенковою Л. В., було організовано екскурсію, метою якої було – сформувані у студентів знання з історії створення бібліотеки Українського державного

університету імені Михайла Драгоманова, а також – про особливості користування і роботи із електронними каталогами, сучасними електронними ресурсами не тільки бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова, але й фондами і ресурсами інших наукових бібліотечних установ, а також була проведена онлайн зустріч із Онопрієнко О.В. – завідувачкою лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Настановча і підсумкова конференції теж проводились он-лайн, що не применшило досягнення й не знизило якість як процесу підготовки до проведення практики, так і - звітування магістрів про результати, яких вони досягли впродовж її проходження.

Проведення звітних конференцій відбулося в онлайні, документація здавалась керівникам в електронному вигляді на електронну пошту керівнику, бали за проходження практики передавалися керівнику практики та кураторам груп і виставлялися у базу ПС-студент Педагогічного факультету.

Здобувачами вищої освіти 1-2 рівня всіх вищезазначених курсів і груп в базових школах практики і на кафедрі початкової освіти виконані всі поставлені завдання, надана звітна документація для виявлення рівнів практичних досягнень. Під час звітної конференції здобувачами вищої освіти здійснювався самоаналіз практичних результатів навчання за час практики, доповідали про свої враження та відчуття, здобутий досвід, вносили пропозиції щодо збільшення часу на навчальну педагогічну практику на третьому курсі.

2. Результати успішності студентів з практики

№ з/п	Вид практики	Курс	Загальна кількість студентів в	Оцінка за практику				
				“A”	“B” “C”	“D” ” “E”	“ F X ”	“F” ”
Кафедра початкової освіти Денна форма навчання (відповідальні - Тесленко Т.В., Янковська І.М., Лозенко А.П.)								
1.	Навчальна педагогічна (один день на тиждень)	2 ПН (22 ПН, 23 ПН)	53	34	16	3	-	-
2.	Виробнича педагогічна	3 ПН (32 ПН, 33 ПН)	36	27	5	4	-	
3.	Виробнича педагогічна	3 ПНМС (2 рн)	9	8	-	-	1 Бариснік	

4.	Виробнича. Науково-дослідницька (за 1 семестр)	1 МГПН (1.4 ОПП)	21	17	4	-	-	
	Всього		119	86	25	7	1	-
Заочна форма навчання (відповідальні – Григоренко В.Є., Лозенко А.П., Себало Л.І)								
1.	Навчальна педагогічна	2 ЗПШ	22	-				Терещенко Л.А., Ісаченко Я.В (забрал и документи)
2.	Навчальна педагогічна	2 ЗПШ_дис	1	-	1		-	-
3.	Виробнича педагогічна	3 ЗПШ, 3 ЗПШ (Луб) (3.10 р.н.), 38 зпшмс_дис (3 р.н, 3 ЗПМС (2 р.н)	43	23	11	9	-	-
4.	Виробнича науково-дослідницька	1 ЗМГПН (1.4 ОПП)	58	37	17	4	-	-
5.	Виробнича науково-дослідницька	1 ЗПМГБ (1.10 ОПП), 15 зпмгб, 16 зпмгб (1.10), 19 зпмгб_Луб (1.10), 19 зпмгб_дис (1.10)	67	62	4	1	-	-
	Всього		191	122	33	14	-	-

3. Якість підготовки студентів-практикантів

У результаті проходження практик було досягнуто мети і виконано їх завдання, про що також свідчить аналіз документації з педагогічної практики студентів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і форм навчання.

Якість виконуваної студентами професійної діяльності (рівень сформованості професійних умінь та навичок, ефективність використання студентами інноваційних методик та інформаційно-комунікаційних технологій) відповідно до звітних матеріалів значно підвищилась професійна компетентність, оскільки вони працювали в умовах пандемії, в умовах змішаного навчання, дистанційного навчання. Студенти відповідальніше ставились до дотримання вимог програми практики та своєї професійної діяльності.

Результатами навчальної педагогічної практики є:

1. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

2. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, дотримуючись вимог нормативно-правових документів. Враховуючи значення зовнішнього захисту життя і здоров'я дітей молодшого шкільного віку, вміти створювати і підтримувати необхідний рівень безпеки людини та довкілля; використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

3. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

Під час виробничої педагогічної практики у студентів освітнього рівня «Бакалавр» формувались фахові компетентності та вміння професійно діяти в непередбачуваних ситуаціях, нестандартних умовах проходження практики в умовах військового стану. Студентами формувалися: здатність застосовувати знання та вміння з циклів професійної підготовки для формування в учнів ключової компетентності «уміння вчитися» та предметних компетенцій, визначених навчальними програмами для початкової школи; здатність здійснювати аналіз навчально-виховної діяльності з метою її удосконалення; здатність застосовувати знання та вміння з циклів професійної підготовки для організації позакласної роботи з учнями початкової школи.

Результатами виробничої педагогічної практики є:

1. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

2. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

3. Використовувати в освітній практиці сучасні прийоми оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, здійснювати формувальне, поточне і підсумкове оцінювання навчальних досягнень учнів.

Результатами виробничої науково-дослідницької практики магістрів є:

1. Проводити наукові педагогічні дослідження, працювати з психолого-педагогічною, методичною літературою; збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності; формулювати конструктивні ідеї щодо розв'язання проблеми дослідження, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати одержані експериментальні дані.

2. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

Завдяки науково-педагогічній дослідницькій практиці студенти набули науково-дослідницьких професійних компетентностей у різних напрямках та видах роботи викладача закладу вищої освіти.

4. Особливості проведення практик на факультеті; досягнення, які доцільно відобразити в звіті університету

Не дивлячись на складні умови проведення різних видів практик в умовах військового стану, виступи студентів під час звітних конференцій, перевірена звітна документація студентів показали, що ми отримали позитивні якісні результати з огляду на інтеграцію навчальної та практичної складової професійної підготовки, що створює оптимальні умови для формування у майбутніх вчителів фахових та загальних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки спеціалістів спеціальності 013 «Початкова освіта» ОР «Бакалавр» і «Магістр».

5. Висновки та рекомендації

Педагогічні практики всіх видів на кафедрі початкової освіти спрямовує студентів на творчий пошук та самовдосконалення на шляху до оволодіння високим рівнем професіоналізму.

Під час проходження практики у студентів формувалися практичні уміння та навички, які забезпечують готовність до здійснення професійної діяльності і формують фахові компетенції майбутніх педагогів відповідно до вимог Галузевих стандартів вищої педагогічної освіти.

Керівники навчальних закладів та установ, які співпрацюють з факультетом, створювали необхідні умови для ефективної організації та проведення практик.

Результати проведених практик дають можливість зазначити про відповідну підготовку майбутніх учителів початкових класів до вимог сучасної освіти.

Затверджено Вченою радою факультету,
протокол №   13   від "26" червня 2023 р.

Декан факультету _____
(підпис)

Тарас ОЛЕФІРЕНКО